Vijfde Jaargang, Nummer 19 Verschijnt vierwekeliks 9 Desember 1933

LABORISTA ESPERANTISTO

ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN
DE FEDERATIE
VAN ARBEIDERS-
ESPERANTISTEN
IN HET GEBIED VAN DE
NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Sekretariaat en Administratie van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W. Postgiro Amsterdam No. 144698, Gem. Giro A'dam F 930 In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 3800 eksemplaren.

DOE HET NU!

Versterking onzer organisatie is nodig en goed. Voor de verbreiding en de propaganda een noodzakelike voorwaarde. Over vergroting van ons ledental echter spreken we nog wel eens tegen het aflopen van de kursussen. Het kweken van goeie esperantisten is nu ons eerste werk alsmede verdieping van onze eigen kennis. Daarover spreken we echter nog wel op een andere plaats.

Waar we het nu wel over willen hebben is over onze internationale betrekkingen. Een goed esperantist toch is niet alleen nationaal georganiseerd. Zeker, zo lang het nodig blijft in naaste omgeving en in eigen taal propaganda te voeren, om het aantal esperantisten te vergroten en het gebruik van esperanto te bevorderen, zo lang is het ook noodzakelik onze organisatie te verstevigen.

Maar daarnaast, of vóór alles, is een esperantist lid van een wereldorganisatie.

Zou dat al wenselik zijn voor iedere arbeider, man en vrouw, mogelik is het slechts voor hen, die esperanto kennen.

Voor hen staat de wereld open, welnu dan, treedt haar binnen.

Zoekt en verstevigt het kontakt met uw kameraden van over de grens.

Reeds deed onze Federatie de eerste stap voor u, waar ze haar leden Senaciulo, het maandeliks, geheel in het esperanto geredigeerde, orgaan van SAT leverde, waardoor ge u reeds door de artiekelen en organisatieberichten verbonden kunt wanen met kameraden uit vele landen.

Middels dit orgaan en nog vele andere kunt ge u richten, niet alleen tot onze genoten in ons eigen kleine landje, maar tot de makkers van geheel de wereld.

Wat is vanzelfsprekender, dan dat gij de twede stap doet en u aansluit bij de Wereldbond van Arbeiders Esperantisten - SAT - om ook inderdaad verenigd te zijn met de proletariërs aller landen?

Wie zouden Marx' devies, Proletariërs aller landen verenigt u, beter in praktijk kunnen brengen dan wij, esperantisten?

Het zij ons signaal.

Welke taal men ook spreekt, tot welk land men ook behoort, wij hebben één wereldtaal die ons aller is, en één wereldbond, waarin wij allen, arbeiders-esperantisten, ons dienen te verenigen.

Doe het nu. Met het begin van het nieuwe jaar gaat weer het lidmaatschap voor SAT in. Zij die reeds lid zijn, zorgen voor bijtijdse betaling van hun lidmaatschap en zij, die het nog niet zijn, worden het met 1 Jan. Onze Federatie heeft ook deze twede stap vergemakkelikt.

Doordat zij reeds het abonnement op Sennaciulo betaalt, is de kontributie voor SAT voor onze leden ook lager. De kontributie voor het aktief-lidmaatschap van SAT is voor onze leden in Nederland f 1.50 per jaar. Met het literair, wetenschappelik, sosiaalpol. 16 pag. tellende maandblad Sennacieca Revuo f 4.—.

Alleen nieuwe leden betalen, voor één keer, een „aliĝmono" van 30 sent.

Voor onze belgiese leden zijn deze bedragen resp. frs 15.—, frs 45.— en frs 4.—.

De kontributie kan in halfjaarlikse en zelfs driemaandelikse termijnen worden voldaan.

Als men nu weet, dat betalingen geschieden kunnen in Nederland op naam van SAT, postrekening 211533, Den Haag; en voor België op postrekening 358189, Brussel, tenzij ge postwissel (hetgeen duurder is) stuurt dan zijn de administratieve voorwaarden vervuld. Men kompleteert dan zijn esperantist zijn op de juiste manier.

En van de afdelingen verwachten we, dat ze zich aan de ledenwerving voor SAT zullen zetten, als nooit te voren. Zij kunnen dat te gemakkeliker als ze de kontributie wekeliks of maandeliks bij de Fed.kontributie innen en de betaling gemeenschappelik verzorgen. Het is nu tijd. Op voor SAT.

LET OP ADRESVERANDERING!

Wegens verhuizing van de penningmeester der Federatie, verandert het adres der administratie en van de Libro-Servo.

Van nu af dient alles voor de administratie geadresseerd aan:

Postbus (W) 6, Amsterdam.

en de Libro-Servo:

Postbus (O) 50, Amsterdam.

Zie verder Med. Fed. Best. pag. 153.

ZAMENHOF EN ONZE TIJD.

De herdenking van onze eminente meester Dr. Zamenhof heeft dit jaar wel biezondere betekenis. Voornamelik hierom, omdat de vlaag van nationale waanzin dit jaar sterker dan ooit over de aarde heeft gewoed. En omdat, evenals in de vorige eeuw het tsaristies Rusland, tans Hitler-Duitsland het onze strijdgenoten moeilik maakt.

Want bij hun strijd naar de waarheid, ontmoeten de rein-Ariërs esperanto, dat natuurlik slechts een van-de-wegwijzer is (men leze „Integraal leven", tijdschrift voor levenshervorming tot ariese kultuur!) en bovendien een schepping van een Jood!

Maar wat nu onderdrukt en vertrapt wordt, zal eens des te krachtiger oprijzen. Eéns zal men tot de „ontdekking" komen, dat werkelik alle mensen op aarde kinderen van één vader zijn, eens zal men de nationale ekonomie vervangen door een internationale staathuishouding en evenzo noodzakelik zal de behoefte aan een internationale taal zich doen gevoelen.

Dat deze taal der toekomst esperanto zal zijn heeft Zamenhof meesterlik aangetoond in zijn artiekel in „Krestomatio": Esenco kaj Estonteco de la ideo de lingvo internacia. Met onze kennis en ons geloof houden wij vast aan ons ideaal.

En op deze herdenkingsdag spreken wij het nog eens ekstra uit: wij zullen vechten voor Esperanto met al de vurige strijdkracht die in ons is. Door geen nationalisme of fasjisme zullen we ons laten afleiden. En vooral zullen we ons wenden tot de jongeren.

Vooral zij zullen het prakties belang van esperanto voelen, zij zullen frisse kracht in onze gelederen moeten brengen.

Het nieuwe jaar zal ons de strijd niet makkeliker maken.

Reeds nu vragen tallozen: Wat geeft 't?

Makkers, één antwoord geven wij daarop: *alles;* ontmoediging past ons niet. Ons antwoord is geen woord alleen, maar een *daad* tevens. Een daad van aanpakken, werken, vechten, onvermoeid, verbitterd.

„Vecht, vecht voor je geluk, kameraad". Anton Limburg.

Esperanto in de int. vakbeweging.

In „Mitteilungen des Internationalen Buchdrucker-Sekretariats" van Okt. vinden we een pleidooi voor esperanto van kdo B. Ponstein, bestuurder van de Alg. Ned. Typografenbond, die hiermee de zaak van esp. in de internationale kongressen der vakbeweging weer aan 't rollen brengt. Niet alleen dat kdo Ponstein, die zelf esp. geleerd heeft, op goeie gronden voor esp. pleit, hij doet ook voorstellen aan de hand, waarvan we hopen, dat die op de agenda van het e.v. kongres zullen prijken.

Een opmerking onzerzijds zouden we hieraan willen toedoen, n.l. dat de weg toch gemakkeliker bereid wordt, indien men altans in de jeugdgroepen en kaderkursussen het esp. deed onderwijzen. Daaruit toch hoopt men funksionarissen te kweken. Zang en dans en wat dies meer zij, daar zijn we niet op tegen. Echter lijkt het ons toe, dat men het esp. vanwege de jeugdbeweging niet mag afwijzen op grond van gebrek aan tijd, omdat men wel wat anders te doen heeft.

En dan is het ook niet te veel geëist, dat van personeel, en zo mogelik van funksionarissen, de kennis van esperanto verlangd wordt.

AL ĈIUJ FEDERACIANOJ!!!

Pasintan monaton mi ricevis la lastan ekzempleron de la lingva kurso, kompilita de amiko F. Faulhaber kaj eldonita de nia federacio. La kurso konsistas el 35 lecionoj. Mi ne scias kio pli valoras; ĉu la Konsilanto ĉu la ĉi supre nomita kurso?

Tamen, laŭ mia modesta opinio, ambaŭ estas nemankipovaj por laborista esperantisto. Faulhaber humile skribas en la finparolo, ke ĝi ankaŭ taŭgas por tiuj, kiuj intencas fariĝi kursgvidantoj, sed mi aldonas, ke la t.n. spertuloj ankaŭ bezonas ĝin.

Post la trastudado oni neniam uzos: *danki kiel membro; teni kunvenon; tio ne estas ekzistebla* k.t.p., k.t.p.

Laŭ mia opinio la plej bona danko al amiko Faulhaber (kiun li vere meritas) estos, ke ĉiuj, se eble, aĉetu la lingvan kurson. Kees.

(La kurso ne plu estas havebla. Sed la Fed.-estraro decidis eldoni ĝin kiel libron. (Vidu la „Mededelingen van het Fed.-bestuur" sur paĝo 153) Tial ni volonte publikigas ĉi sube kelkajn liniojn el aliaj leteroj kiujn ni ricevis, kiuj certe instigos niajn legantojn al aĉeto de la libro. Red. L. E.)

La maniero estas admirinda.

Esperantistoj plene kapablaj jam estas en sufiĉe granda nombro, sed la maniero, per kiu vi kapablas transporti vian konon en la cerbojn de duonkapablaj kamaradoj, estas admirinda! Kiel klare kaj komprenige. Tiam sentiĝas kiom kaj kio precize mankas ordinare en la klarigoj de preskaŭ ĉiaj lernolibroj.

Vera juvelo.

La kurso estas „vera juvelo" inter la jam ekzistantaj studiloj por holandaj lingvanoj kaj mi ne troigas dirante, ke neniu holanda studilo povas esti metata en „ĝia ombro."

Metodo unika.

„Kun ĉiama intereso mi studis ĝin, vere.... la metodo estas unika; estas instruoj por kursgvidado, kiujn nur spertulo tiufaka povis fari, kaj tiu, kiu agas laŭ ili rikoltos belajn fruktojn. Elkore mi gratulas la federacion pro tiu senescepte unika eldono, kaj al la farinto mian sinceran admiron."

De mening van een schoolhoofd.

In uw nawoord zegt U getracht te hebben wat meer kennis van taal in het algemeen en van Esperanto in het biezonder bij te brengen, dan in een gewoon leerboek te vinden is.

Daarin is U, altans naar mijn onderwijzersopvatting, volkomen geslaagd. Iemand, die deze kursus degelik bestudeert en doorwerkt en daarbij uw aanwijzingen voor studerenden voor diploma B volgt, kan zich met gerustheid voor het eksamen melden. De eksplikatie is zeer duidelik en wordt ondersteund met een rijke schat van voorbeelden, terwijl een flinke hoeveelheid oefenstof volop gelegenheid biedt de onmisbare vaardigheid in 't schriftelik hanteren van de taal te verwerven.

Ik ken verschillende leerboeken, maar uw kursus gaat ver boven alle uit.

Deze winter geef ik voor mijn afdeling een kursus voor beginnenden en gebruik daarbij het boek van kam. Lem. Dat ik uw kursus gevolgd heb, zal mij een grote steun zijn. U hebt met het schrijven van dit werk aan de Arb. Esperantisten een grote dienst bewezen. Voor uw grondige kennis van de wereldtaal, die daarbij op elke bladzijde spreekt, heb ik grote bewondering en eerbied. Uw werk zal als naslagwerk niet van m'n werktafel verdwijnen.

Esp. uitzendingen.

Het radiostation Tallinn (Estland) besloot elke maand, op Zondag, een lezing te doen houden, om 17.20 uur (amsterd. wintertijd). Golflengte is 298.8 M.

Twee uitzendingen vonden reeds plaats. De volgende zijn:

17 Des. J. Puhk, voorzitter van de kamer van koophandel en industrie, over „De estlandse industrie en handel."

21 Jan. J. Kiivet, adviseur bij het Min. van Onderwijs, over: „Ontwikkeling in Estland."

18 Febr. Prof. J. Uluots, over: „De onafhankelikheid van Estland."

18 Maart. J. Sonin, dir. der afdeling sosiale verzekering van het Min. van Sosiale Zaken, over: „Estlandse sosiale politiek."

15 April. De burgemeester van Tallinn, over: „Tallinn, de hoofdstad van Estland."

Men beware deze data. Vraag uw radiosentrale om uitzending, hetgeen reeds hier en daar gedaan wordt.

In verband hiermede zijn de volgende sijfers interessant.

In 1932 n.l. werden 630 kursussen in esperanto gegeven, 1427 lezingen in esp. gehouden en 244 programmaas in esperanto verklaard, door 40 radiostations in 19 landen.

Het is voor ons wel beschamend te bedenken, dat dit alles mogelik is bij burgerlik beheerde of staats instellingen, terwijl daar, waar de arbeiders zelf grote invloed hebben op de radio, als in ons land en België van esp. uitzendingen bijna geen sprake is.

Buitengewoon verlof

voor P.T.T. personeel voor deelname aan Esperanto-eksamen.s (D.o. 683)

1. De aandacht wordt erop gevestigd, dat voor het deelnemen aan de Esperanto-eksamens (diploma's A en B) in het vervolg buitengewoon verlof met behoud van bezoldiging/loon, op grond van het bepaalde in artiekel 31, 2de lid, ARR/28, 2de lid, AOB, kan worden verleend, met dien verstande, dat aan één persoon voor elk der genoemde eksamens zulk verlof slechts éénmaal en voor de duur van ten hoogste één dag kan worden toegestaan.
2. Dit voorschrift houdt in, dat buitengewoon verlof als vorenbedoeld, slechts kan worden verleend, indien de betrokkene dit verdient en de belangen van de dienst zich daartegen ook overigens niet verzetten.
3. Het bovenstaande zal als een nieuw artiekel 659 A in de VPTT 1 worden verwerkt. „De Ambtenaar".

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

ONOVERGANKELIKE WERKWOORDEN MET LIJDEND VOORWERP.

Al meermalen hebben we betoogd, dat na onovergankelike werkwoorden geen voorwerp gebruikt kan worden, en dat daaruit volgt, dat woorden met achtervoegsels als *at, it, ot, ind, ebl, end* na een onovergankelike werkwoordstam eigenlik logies niet te verdedigen zijn. Zulke woorden zijn bv. *nemankebla, neekzistebla, mirinda, mortebla* enz. Toch zijn er enkele onovergankelike werkwoorden, die wèl een voorwerp na zich kunnen hebben. Maar in die gevallen is het voorwerp eigenlik niet iets, dat een handeling ondergaat, maar is diezelfde handeling nog eens zelfstandig voorgesteld om a.h.w. de zin nog wat kracht bij te zetten. Zulke zinnen kent men in de nationale talen ook; en het zou jammer en onnodig zijn, terwille van al te logiese opvattingen dergelike vormen in Esperanto te weren.
Enkele voorbeelden hiervan zijn:
Morti teruran morton. Dormi la eternan dormon. Sonĝi teruran sonĝon (in „Plena Vortaro" wordt *sonĝi* als overg. w.w. genoemd, m.i. niet juist), *Batali la bonan batalon por justo kaj vero. Li komprenis la vivon serioza kaj do serioze vivis ĝin.* Verband houdt hiermee: *Vivi diboĉan vivon*, waar we in 't nederl. zeggen: *Een liederlik leven leiden,* doch dit *leiden* betekent *leven.* Ook kan men hieronder rangschikken het voorbeeld: *Zijn gang gaan.* Was hier niet iets heel anders mee bedoeld, dan zou men kunnen vertalen: *Iri sian iron;* doch eigenlik bedoelt men met: *Zijn gang gaan:* handelen volgens eigen wil. We vertalen hier dus: *Agi laŭvole; agi laŭdezire.*

Dan hebben we in 't nederl. nog zinnen, die aan de vorige verwant zijn als: *Het hagelde stenen. Het regende bloemruikers. Wraak ademen. Het regent grote druppels.*

Het lijkt mij echter wat gewaagd, ook deze te vertalen als: *Hajlis ŝtonoj* enz. In genoemde zinnen wordt meer een vergelijking gemaakt of de wijze van de werking verduidelikt. Zo betekent bv.: *Het hagelde stenen:* Er vielen zoveel stenen, dat het wel leek, alsof de stenen neervielen als hagelstenen. Deze zinnen zou ik aldus vertalen: *Ĵetiĝis ŝtonoj kvazaŭ hajle. Bukedoj ĵetiĝis amase* of: *Oni ĵetis bukedojn amase. Elspiri venĝon* of: *Provoki venĝon. Pluvas grandgute.*

OVERGANKELIKE EN ONOVERGANKELIKE WERKWOORDEN.

Zo men weet, zijn de werkwoorden in twee groepen te verdelen: **overgankelike** en **onovergankelike** werkwoorden.

De overgankelike werkwoorden zijn die werkwoorden, waarna een **lijdend voorwerp** is te gebruiken: als: *fari* (ion), *legi* (libron), *helpi* (iun).

De onovergankelike werkwoorden zijn die werkwoorden, waarna **geen lijdend voorwerp** gebruikt kan worden, als: *stari, sidi, esti, iri.*
De overgankelike of onovergankelike betekenis van de werkwoorden is echter lang niet in alle talen gelijk. En hieruit volgt, dat men bij het leren van verscheidene werkwoorden, tevens onthouden moet, of zij al dan niet overgankelik zijn. Bovendien zijn er in meerdere talen — ook in het nederlands — werkwoorden, die zowel overgankelik als onovergankelik zijn. Dit laatste bestaat in Esperanto niet.

Een werkwoord is of 't een of 't ander, en kan nooit beide betekenissen hebben. Voorbeelden hiervan zijn: *fleksi, rompi, klini, fini* enz. (overg.), *pendi, ĝoji, enui, droni* enz. (onoverg.). Omtrent het gebruik van deze werkwoorden, en hoe men de overgankelike en onovergankelike zin ervan wijzigt met behulp van de achtervoegsels *ig* en *iĝ*, zie men „La Konsilanto", bldz. 83.

Toch blijft er steeds twijfel aangaande enkele werkwoorden, daar het immers ondoenlik is, de zin van alle werkwoorden te leren. Om hierin echter tegemoet te komen, geven enkele woordenboeken bij de werkwoorden tevens aan, of zij al dan niet overgankelik zijn. Doch het spreekt wel vanzelf, dat hier ook wel eens fouten insluipen als gevolg van een andere betekenis, die een werkwoord in de landstaal van de auteur heeft. Zo vindt men in „Plena Vortaro" opgegeven, dat *paroli, pensi, argumenti* onovergankelik zijn. Dat dit niet zo is, blijkt voldoende uit de praktijk, waar men onbewust al een voorwerp bezigt na deze werkwoorden. Ook komen onder de in „Plena Vortaro" gegeven voorbeelden voor met een voorwerp of in lijdende vorm, wat al een bewijs is voor het overgankelik zijn dezer werkwoorden. Ik siteer: *En Svisujo estas parolataj kvar lingvoj* (Dus: *Oni parolas kvar lingvojn). Li nur ripetas, kion aliaj pensis antaŭ ol li. Kion vi pensas pri mia projekto?* Ook kan men heel goed zeggen:

Argumenti sian agmanieron.

Novaj verkoj Esperantaj.

Hungara Antologio.

Redaktis K. Kalocsay. Kunlaboris: J. Haghi, K. Bodó, L. Halka, F. Szilagyi kaj L. Totsche. Eldono de Literatura Mondo, Budapest.

Ĉi tiu verko konsistas trione el poezio kaj cetere el mallongaj rakontoj proze verkitaj. Ĉenerale la stilo fluas kaj la frazoj estas sufiĉe kompreneblaj. La ĉefaj postuloj de bona esperanta verko do estas plenumitaj. La tuto, konsistanta el 452 paĝoj kun klare presita teksto, atestas pri neordinara rutino de la tradukintoj rilate la uzadon de Esperanto. Vere, ili mirinde scias tordi nian lingvon en formon deziratan kaj aŭdacas uzi metafore vortojn tiel, ke mi tie kaj aliloke estis frapata de ilia aŭdaco kaj serioze demandis ĉu tio aŭ alio estus komprenebla internacie.

La demando ĉu iu metaforo estas internacie komprenebla ja estas unu el la gravaj — se ne la plej grava — el la problemoj de lingvo internacia. Se vorto aŭ esprimo figure aplikita, ne estas komprenata internacie, ĝi, pro tio, iĝas idiotismo kaj la valoro de verko, entenanta ilin, perdiĝas kune kun la lingvista reputacio de la tradukinto de tia libro.

Mi ne kredas ke la lingvista reputacio de la tradukintoj de H. A. endanĝeriĝis, almenaŭ ne pro la kvalito de ilia lingvo.

Mi, kiu pli atentas la kvaliton de la uzita lingvo ol la tekston, mi legis ĉi tiun verkon kun plezuro kaj opinias ĝin rekomendinda. Se la libro estus eldono tute aparta, mi finus mian recenzon per supre dirita opinio ĉar la kelkaj eraroj kaj neklaraĵoj tute perdiĝas en la granda multo da bono kaj belo.

Sed la libro estas la unua el la serio 1933 de Asocio de Esperantistaj Libro-Amikoj en Budapest kaj tio tute ŝanĝas la aferon.

Libro 452 paĝa.. la unua el la serio 1933.. Tio promesas multe! La plano estas grandioza kaj se ĝi eventuale montriĝos nerealigebla, la malsukceso tre certe ne rezultis el la alta prezo, ĉar ili nur kostas po f 1.50 broŝurita kaj f 2.— bindita. La asocio intencas traduki ses volumojn ĉiujare. Oni povas aboni jarserion je kotizo de f 6.75 respektive f 8.50.

Tio fariĝas lavango da esperantaj verkoj el unu fonto kaj la danĝero de unuflankeco ne estas imaga.
Kie lumo ekzistas, ankaŭ ombro troviĝas! Ni pensu pri la influo de tiom multe da literaturo el unu lando!

Tiuj verkistoj estas kapablaj Esperantistoj, oni eble asertos, kaj de ili oni ne atendu malbonon al nia afero.

Certe, tiaj ili estas; sed ĝuste la verkoj de la kapablaj influas la malpli fortajn gefratojn, ĉu en bonan aŭ malbonan direkton. Tuj apud la postulo de kapablo staras la postulo de fidelo.

La nefidela kapablulo estas pli danĝera al nia movado ol la nekapabla fidelulo kiam ili ambaŭ agadas publike. Se esperantistaj verkistoj ne estas fidelaj al la fundamentaj principoj, fiksitaj de la aŭtoro de Esperanto, aŭ aranĝitaj de la Lingva Komitato, ili per tio estas malutilaj al Esperanto kaj kaŭzas ĝian pereon.
Kiel kondutas la tradukintoj de H. A. en ĉi tiu rilato? En sia antaŭparolo la redaktoro diras: „Rilate la neologismojn, ni tenis nin al la zamenhofa principo (Iom post iom) krome al la principo, laŭ kiu oni devas apartigi la poezian vortprovizon de la vulgara".

DEMANDEJO.

Dem.: Kion signifas la vorto „Vistulo"? En du vortaroj mi trovis du diferencajn signifojn.

Resp.: Ambaŭ vortaroj pravas. Kun ĉeflitero (*Vistulo*) ĝi estas esperantigita nomo de l' rivero Weichsel; kun litero malgranda (*vistulo*) ĝi signifas personon, kiu ŝatas ludi viston (whist, kaartspel).

Dem.: Kiu traduko por „grabbelton" estas preferinda: *serĉkaptujo* aŭ *tombolujo?*

Resp.: Mi preferus *serĉkaptujo*, sed, dubante, ĉu tiu ludobjekto estas sufiĉe internacie konata, mi eĉ „pli preferus" en komenco de rakonto aŭ raporto koncize priskribi ĝian signifon kaj nur poste uzi por ĝi iun nomon, tiel ke la leganto ne bezonu diveni la signifon.

Dem.: En „Nia Lernolibro", unua eldono, troviĝas jena ekzerca frazo: *Sed la socialismo venis, la laboristaro vekiĝis, kaj nun ni scias, ke post la vintro la bela somero venos por la tuta homaro.* En la dua eldono la vorto *ven***is** estas anstataŭigita per *ven***os**. Kial kdo Lem faris tiun ŝanĝon? Ĉu eble, ĉar la vorto „socialismo" en tiu ĉi frazo signifas „socialisma socio"?

Resp.: Posedante nur la unuan eldonon, mi ne povas konstati, ĉu tiu tempoŝanĝo eble dependas de aliaj ŝanĝoj en la kuntekstaj frazoj; sed laŭ la frazoj en la unua eldono mi konkludas, ke „ven**os**" estas preseraro, ĉar sendube la aŭtoro pensis pri la socialisma **ideo**, kaj ne pri la socialisma **socio**. Tion pruvas ankaŭ la frazparto „la laboristaro vekiĝis"; ĝi vekiĝis ja pro la socialismo, kiu ven**is** (**ideo**).

G. J. D.

EKAMENTAKEN.

Vertalingen van de opgaven in het vorig nummer.

EEN MIDDEL TEGEN HET ESPERANTISME.

In een zeker stadje sprak men eens in een vrolik gezelschap over de cholera en de nieuwe middelen daartegen. In het gezelschap bevond zich ook een dokter en een jongmens, wiens enig levensdoel was goed eten, goed drinken en jonge dames te amuseren, en die zichzelf buitengewoon geestig waande, en graag alles bekritiseerde, zonder iets te weten. Toen de dokter van de nieuwe middelen tegen de cholera vertelde, onderbrak het jongmens hem, zeggende: Voor alle ziekten hebt gij middelen, maar heeft uw wetenschap ook al doeltreffende middelen gevonden tegen de nieuwste ziekte, die zich nu over de wereld verbreidt — tegen het esperantisme? Wat is esperantisme? vroeg een dame. Esperantisme, antwoordde het jongmens met het uiterlik van een groot geleerde, is het aannemen van de pas uitgedachte taal, die de naam „Esperanto" draagt. Deze ziekte bestaat hierin, dat mensen, die tot nu toe dikwels heel verstandig waren, een aanval van waanzin krijgen en de nieuwe taal beginnen te leren; zij krijgen koorts, en in het ijlen door deze koorts veroorzaakt, beginnen zij te praten van de „toekomst" en de „broederschap der volkeren" enz. enz.; daarenboven krijgen zij de heel gevaarlike hartstocht, met hun ziekte zoveel andere mensen als mogelik is te besmetten, en hierin schuilt het grootste gevaar van deze ziekte. Men zegt, dat deze ziekte al vele steden en landen heeft aangetast. Hebt gij reeds een middel tegen deze ziekte uitgedacht, heer dokter? Ja, antwoordde de dokter (die toevallig zelf esperantist was), ik heb die ziekte ernstig onderzocht en heb er een heel doelmatig middel tegen. De basillen van deze ziekte gedijen in de stralen van de zon, en in het duister kunnen ze niet leven; daarom is het beste middel tegen het esperantisme: steeds in diepe duisternis te zitten en nooit een straal van de zon tot zich door te laten.

Vertaling der zinnen.

1. Mi donis al tiu malgranda knabo tiom da pomoj, kiom li povis porti.
2. Vidinte ĉion, ni donis trinkmonon al la gvidisto, kaj iris plue.
3. Marŝante (dum la marŝado) oni rakontis unu al alia (al si reciproke) la lastajn novaĵojn.
4. Kioma horo estas? Dudek kvin minutoj antaŭ la sepa (Tridek kvin minutoj post la sesa. La sesa tridek kvin). Mi pensis, ke jam estas multe pli malfrue.
5. Se li ne estus fordrinkinta tutan sian monon, li nun povus loĝi en pli bona domo.
6. La temperaturo estas tie ĉi neordinare malalta. Mi ne komprenas, ke somere tie ĉi povas estis tiom (tiel) malvarme.
7. Estus bone, ke vi baldaŭeble (kiel eble plej baldaŭ) konigu (konatigu, anoncu) viajn planojn.
8. Dirante tion, ŝi ruĝiĝis. La patrino ĝojigos la infanojn per frandaĵo.
9. (Vi) hontu! Malrapide la homamaso moviĝis antaŭen. Ne movu vin!
10. Neatendinte mi renkontis lin kun lia amiko. Ofte li ankaŭ promenas kun sia hundo.
11. Petro kantas multe pli bele ol lia fratino, sed lia kuzino kantas plej bele el ĉiuj.
12. La prezo de tiu ĉi ringo estas du guldenoj, tiu de mia fianĉ(in)o kostis la duoblon.
13. La domo, kiu morgaŭ estos vendata, havas kvarcent jarojn (estas kvarcentjara). Tri kvaronoj. Deksesono. Tridek naŭmil okcent sesdek kvin; dek du centonoj.
14. Kion vi diras, tio estas ĝusta, (sed) tamen vi devus estis aginta alie.
15. La tuta rakonto (historio) evidentiĝis nevera; ĉio estis fantaziita (elpensita).

KORESPONDO.

Al kdino M. G. Kr. en A.: Miaopinie plej taŭgas por via celo: „Unua legolibro" SAT-eldono, ilustritaj rakontoj, poemoj, humoraĵoj k.s., aŭ „Petro", ankaŭ SAT-eldono, kursa lernolibro laŭ parola metodo, kun ekzercoj kaj vortareto. Bona legolibro, uzinda post elementa kurso estas ankaŭ la sentendenca „Tra la Mondo", volumo I, por komencantoj.

La artikoleto ne ŝajnas al mi uzinda por O. T., ĉar ĝi povus iom embarasi komencantojn pro la troege kunmetitaj vortoj. Sed eble mi povos konvenokaze utiligi la temon. Mi konservos. Sinceran saluton!

G. J. D.

Bestelt nu het nieuwe studiewerk, geschreven door F. Faulhaber. Bij vooruitbetaling betaalt men **f 1.90** inplaats van f 2.50. Zie Med. Fed. Best. pag. 153.

Mi jam kelkajn jarojn partoprenas en nia movado (de 1906) sed mi neniam aŭdis pri la principo, laŭ kiu oni devas apartigi du vortprovizojn, pri poeziaj kaj vulgaraj vortoj. Tamen, legante ĉi tiun verkon, mi iom post iom sentis la bazon de tiu principo, komence tiom enigma al mi. La tradukintoj de H. A. submetas Esperanton al siaj poetaj bezonoj. Per aliaj vortoj: Se Esperanto ne posedas la rimvorton bezonatan aŭ posedas nur vorton tri - aŭ kvarsilaban, kiam ili bezonas dusilaban, ili simple adoptas al Esperanto tiom da vortoj el lingvoj aliaj, kiom ili hazarde bezonas....

Prezentu al vi, karaj gelegantoj, ke ĉiuj Esperantistoj imitus tiun ekzemplon! antaŭ ol kvin jaroj estus pasintaj Esperanto ekzistus ankoraŭ nur en la memoro de siaj adeptoj.

Mi konsentas, ke estas postulo de evoluanta Esperanto, ke de tempo al tempo oni aldonu kelkajn neologismojn kiam montriĝas ilia neceso, sed tion oni ne faru laŭ takto tiel rapida, kiel tiu de la tradukintoj de H. A. Tia evolucio suspekte multe similas revolucion. Same kiel la vortoj evolucio kaj revolucio diferencas inter si nur per unu litero, tiel same malmulte diferencas inter si la realaj signifoj de tiuj vortoj. La diferenco ofte ne estas distingebla kaj fiksi kriterion estas neeble.

Tamen, kiam oni trovas en unu libro 21 neologismojn, kiujn la tradukintoj mem iniciatis kaj 35 pri kiuj ili sin pravigis per la vortaroj aŭ verkoj de: Boirac, Christaller, Fulcher-Long, Grosjean-Maupin, Grabowski, Verax kaj Zamenhof, tiam la elemento de evolucio estas malfacile trovebla. Ĉi tiuj 56 neologismoj ne troviĝas en Plena Vortaro de SAT.

La intenco de Asocio de Esperantistaj Libro-Amikoj en Budapest estas verki ĉiujare 6 volumojn. 6 × 56 neologismoj = 336 en unu jaro!

Mi ne estas poeto do ne kompetentas juĝi pri la nepra neceso de neologismoj por la poezio, sed mi legis de Zamenhof: **Hamleto, Ifigenio** en **Taŭrido** kaj diversaj poeziaĵoj el **Fundamenta Krestomatio** kaj mi ne memoras, ke la manko de poezia vortprovizo min iam frapis.

Se la vortprovizo de Esperanto ne taŭgas aŭ ne sufiĉas por traduki hungaran poezion oni traduku nur prozajn verkojn. Estas ja multe pli bone, ke la hungara poezio restu netradukita ol ke Esperanto pereos pro troa uzado de neologismoj.

Jen kelkaj ekzemploj, por ke la gelegantoj povu vidi al kio la efektiva aŭ imaga bezono kondukas: **ascendi** = supreniri, **descendi** = malsupreniri, **dura** = malmola, **kumida** = malseka, **lici** = esti permesata, (aliaj uzas: **darfi) nupto** = geedziĝo, **obskura** = malluma, **pigra** = maldiligenta, **poltrona** = malkuraĝa, **povra** = kompatinda, **rara** = malofta, maldensa, **tenera** = karesema kaj **trista** = malĝoja.

La literatura lavango el Hungarujo, kiel ŝajnas al mi, estas maltrankviliga minaco al la evoluado de Esperanto malgraŭ la multa bono, kiun ĝi enhavas.

En la artikolo „Studo pri la hungara lingvo" mi legis interalie: „Hungarlando devis iĝi viktimo de nekomprenebla politika eraro, por ke oni rimarku, ke tiu ĉi malgranda popolo havas ion por doni al la mondo.".

Ni, esperantistoj el la mondo nehungara nur povas respondi: Donu kiom al vi eble, ju pli multe des pli bone, sed ne oferu nian Esperanton al viaj bezonoj de rimo kaj ritmo. Vere, la ekzistado de Esperanto kaj ĝia trankvila evoluado pli valoras ol la disvastigado de hungara poezio en la mondon nehungaran: „Estas pli bone reiri ol perdi la vojon" diris Zamenhof en sia proverbaro, kaj prave!

Th. B.

De werken van Zamenhof.

Ĉiu Esperantisto nepre devas posedi la verkojn de nia Majstro.

Fundamento de Esperanto (5-talig) ..	f 0.75
Fundamento de Esperanto (nederl.)	„ 0.35
Lingvaj Respondoj (plena kolekto) ..	„ 0.75
Fundamenta Krestomatio .... f 2.30	„ 1.80
Proverbaro Esperanta	„ 0.90
Aldono al la „Dua Libro de l' lingvo Internacia"	„ 0.30
Vortoj de Zamenhof (kongresredevoeringen enz.)	„ 0.25
Andersen. Fabeloj (el dana) 3 delen à	„ 1.10
Goethe W. A. Ifigenio en Taŭrido (el germ.)	„ 0.90
Gogol N. V. La Revizoro (el rusa)	„ 0.90
Heine H. La Rabeno de Baĥaran (el germ.)	„ 0.60
Molière. Georgo Dandin (el franca) ..	„ 0.50
Orzesko. Marta (el pola)	„ 1.80
Shakespeare W. Hamleto (el angla) ..	„ 0.75
Schiller F. La Rabistoj (el germ.) ..	„ 1.10
La Sankta Biblio, gebonden .... (Oude en nieuwe testament).	„ 2.60
Originala Verkaro de Dr. Zamenhof	„ 6.—

Pri Zamenhof legu:

Privat, Edm. Vivo de Zamenhof, geb. f 1.19, gekart.	„ 1.35

Valuta koopje.

Spesiale aanbieding,

Door de lage pondenkoers (engelse munt) hebben we beslag gelegd op een aantal eksemplaren van de esperanto-uitgave van de Bijbel — Oude en Nieuwe Testament —, waarvan het O.T. door Dr. Zamenhof uit het hebreeuws is vertaald — welke we nu in plaats van f 3.60, leveren voor

f 2.60.

Het werk telt 1000 pag. (ruim 700 Oude Testament) in linnen band. Dit koopje mag niemand laten lopen. Hieruit kan ieder esperantist het meest internationale esperanto leren.

Veel van wat in de nationale talen voorkomt, spreekwoorden en gezegden, is toch afkomstig uit de Bijbel.

Wilt ge uw woordenboek en stijl verrijken, door de studie van dit belangrijke werk van Dr. Zamenhof, men schaffe dit, nu goedkoopste aller Zamenhofwerken, aan.

LIBRO SERVO FLE,
Postbus (O) 50, Amsterdam.
Postgiro 111278.

Nieuwe wegen in onze propaganda.

Dikwels en van verschillende kanten kan men de klacht horen: „dat de esperanto-tentoonstellingen te weinig interessant zijn, eentonig beginnen te worden, het materiaal er voor gebruikt altijd hetzelfde is", enz.

Inderdaad, deze klacht is niet ongegrond. Het wordt meer dan tijd, dat wij het grote publiek op een meer aantrekkelike manier en met pakkender, doeltreffender metoden de waarde en het nut van Esperanto onder het oog brengen.

Natuurlik zij hier direkt toegegeven, dat dit niet altijd even gemakkelik zal vallen. Waar echter met oefening ook op dit gebied veel te bereiken valt, is het heel goed mogelik, dat er nieuwere, betere metoden tot stand komen en zodoende een geheel andere manier van propaganda maken gevolgd kan worden.

Onder de meer dan 2000 leden, die onze Federatie tans tot haar beschikking heeft, zullen zeker wel voldoende vernuftige lieden gevonden worden, welke op dit terrein nuttig werk kunnen verrichten.

Voorop zij echter gesteld, dat alle geslaagde proefnemingen en ieder nieuw idee onder deze rubriek in „Lab Esp." gepubliseerd wordt.*) Hiermede bereiken we, dat zoveel mogelik afdn er hun voordeel mee kunnen doen en de verkregen resultaten dus groter kunnen zijn.

Laat ik als eerste dan beginnen te beschrijven hoe wij in Bussum deze zaak aangepakt hebben. In een spesiale etalage maakten we een stand, voorstellende „Verlichting" (vroeger en nu) en „Het taalprobleem" (vroeger en nu).

Voor „Verlichting" gebruikten wij: een ouderwetse „snotneus", een kandelaar en een petroleumlampje, enz. enerzijds — en anderzijds: een allermodernst schemerlampje.

Voor „Het taalprobleem" gebruikten wij: een zo groot mogelik aantal taalboeken, dikke woordenboeken, schriften, enz. enerzijds — terwijl anderzijds netjes „Nia Lernolibro" en een Schidlof's woordenboekje lagen. Aldus verkregen wij een stand, welke het blijkens de uitlatingen der toeschouwers wel deed.

Een ander onderdeel van onze tentoonstelling was: een etalagepop, behoorlik aangekleed en met verschillende insignes bedekt, waarbij een kaart met het opschrift: „De man, die alle insignes draagt, behalve *het* insigne", waarbij *het* insigne — de groene ster — goed zichtbaar op de kaart gestoken was.

Ongetwijfeld zal er in de zin, als hierboven uiteengezet is, nog veel meer te bereiken zijn. Dat dit artikel hiertoe een aansporing zij!

G. Vrees.

---

*) Voor zo veel mogelik gaarne, doch beknopt. Red.

Esperanto in de school.

In „De Openbare School" lezen we, dat het hoofd der Meteorenschool, de heer Reijnders, bereid is voor de leerlingen der twee hoogste klassen van alle scholen in het tuindorp Oostzaan (Gem. Amsterdam), een kursus in Esp. te geven.

N. K. vermeldt, dat de kamer van koophandel te Maastricht Esp. als leervak in de 3 hoogste klassen harer Handelsavondschool heeft ingevoerd.

Op de Handelsschool der Alg. Ned. Winkeliersver. te Amsterdam is ook een kursus in Esp. ingericht.

Verschijning LE.

Het volgend nummer verschijnt over 5 weken, dus op 13 Januarie 1934.

La sekreta sanga Internacio.

(FINO)

La legantoj nun ne miros aŭdante ke en 1917, Lord Bertie, la Angla Ambasadoro en Parizo, raportis (estis ebleco de intertraktoj pri paco flanke de Usono) la 25an de Junio: ke Sir Basil Zaharoff estas kontraŭ la finigo nuna de la milito, kaj por ĝia daŭrigo." Dum okazis packonferenco en Ĝenevo, unu el la direktoroj de Vickers deklaris, ke la fabrikado kaj vendado de armiloj ktp. donis pli multe da profito ol la fabrikado de pacproduktoj, kaj pro tio Vickers ne povas ĝin ĉesigi!

Alia direktoro, Sro. Douglas Vickers diris en Majo 1931 „ke estas senutile supozi, ke la Ligo de la Nacioj povos solvi amike ĉiujn malpacojn inter la nacioj, kaj ke privata fabriko produktanta armilaron rajtas ricevi la subtenon, kiun ĝi meritas". La angla militministro Lord Hailsham posedas 210 akciojn de la Vickers-armilfabrikoj, la agrikulturministro Sir John Gilmore eĉ posedas 3066 da ili, Sir Rob. Horne posedas 5000, Revt. C. L. Carr, Episkopo de Heresford 1010, Lord Joicey 20.000, Duko Dysart 40100 akciojn. Ni kompreneble nur nomas kelkajn plej riĉajn akciposedantojn. Estas ankoraŭ multaj aliaj.

La Imperial Chemical Works (Imperial Ĥemia Industrio) la gvida venengasproduktejo de la mondo, havas inter siaj akciposedantoj jenajn anglajn ministrojn: Sir John Simon (1512) akciojn. (Ĉi tiu ministro estis en Ĝenevo reprezentanto de Anglio en la Senarmiga konferenco!) Neville Chamberlain (1174 akciojn), Sir Astin Chamberlain (666 akciojn) kaj ankaŭ Barono Doverdale (34124 akciojn) Duko Dysart (38020 a.) Lord Cochrane of Cults (47180) k.a.

Schneider-Creusot (Francio).

Ankaŭ ĉi tiu armilarfabriko havas tre grandan financan kaj politikan influon. Ĝi i.a. kontrolas (t.e. ĝi posedas la plejmulton da akcioj) la „Ŝkoda"-armilprodukejon en Ĉeĥo-Slovakio, kaj laŭ la parolado de Sro. Paŭl Faŭre en la franca Parlamento en Decembro 1931, la „Skoda" havigis al la nuna Germana ŝtata-kanseliero Hitler la monon bezonatan por lia elektadbatalo! Komprenu bone, se en mallonga tempo denove eksplodas milito inter Germanio kaj Francio, nerekte kulpas Schneider-Creusot! Schneider-Creusot estas plej influa en la Komitato de la fandejoj („Comité des Forges") kies prezidanto, Sro. François Wendel, estas direktoro de la Banko de Francio. Sro. Wendel ankaŭ kontrolas por la komitato la francajn naciecajn ĵurnalojn, „Journal des Debats" kaj „Le Temps". Sro. Eugene Schneider estas direktoro de la „Banque de l'Union Parisienne", kiu financas la Ĝeneralan Hungarian Kreditbankon. Li ankaŭ estas prezidanto de la „Banque de l'Union Européénne", per kiu Schneider kontrolas la „Skoda" armilfabrikon, kaj ĉi tio montras al ni, ke la franca armilindustrio kontrolas tiun de Ĉeĥo-Slovakio, kaj ke Hungario estas provizata per armilaro kaŝe de la franca armilindustria kapitalo. Dum la elektado en 1932 la potenca franca mortigilindustrio sukcesis malebligi la reelekton de Sro Paŭl Faŭre per bona, kaŝe organizita propagando! La „Banque de l'Union Parisienne" posedas la plejmulton de la akcioj de l'Ĝen. Hung. Kreditbanko (vidu supre), kiu ĝiaflanke financas la armilmendojn de la Hungaria Registaro! Jen vi vidas ke la armilindustrio estas internacia, ĝi staras sendepende kontraŭ la popoloj, al kiuj ĝi havigas la monon, kiun ili parte devas elspezi por mendoj al la armilindustrio. „Skoda" pruntedonas al la Hungaria kaj Rumania

VALSE SITATEN.

Waar ons blijkt, dat wederom door de NUK-anoj met valse sitaten tegen ons wordt geageerd, lijkt het ons goed hierop nu even de aandacht te vestigen, waar het niet onmogelik is, dat dergelike valse sitaten nog wel eens meer tegen ons worden uitgespeeld.

Het orgaan van NUK beweert n.l., dat wij zouden geschreven hebben „Socialisma socio estas utopio....” Men lette op de puntjes! Want het valse zit 'm hierin, dat men puntjes zette op de plaats waar wij schreven **„laŭ aliaj”.**

Men moet wel gespeend zijn van enig eerlikheidsbegrip of vervuld van haat, waarbij „het doel heiligt de middelen” wordt toegepast, om zo te siteren. En het moet er in de hersens van de NUK-anoj toch wel heel donker uitzien als ze dat nog geloven ook.

Opdat men hun, die ons met dergelike „bewijzen” verdacht willen maken te woord kunne staan, geven we de gehele alinea weer, uit het artiekel „Sur erara vojo”, in L.E. van 24 Junie, pag. 92, 3e kolom, 29e regel enz.:

„Lastloke socialistoj parolu pri strukturo kiu estus utopia. **Socialista socio ja ne estas io alia ol utopio, laŭ aliaj.** Kaj tamen ni daŭrigas la batalon por akiri ĝin.”

Dat is wel heel wat anders en nog duideliker voor hen, die het gehele artiekel lazen.

En wat zegt men van het volgende vervalsinkje dat een sitaat heet te zijn uit LE No. 17: „ke la batalo kontraŭ la faŝismo estas vana. Kio devas veni, tio venos. Ni ne povas reteni ĝin”.

Wat men toch al niet uitvinden moet om ons te kunnen belagen.

Pri transloĝiĝo.

Pro privataj cirkonstancoj gekamaradoj Koch — la federacia administranto kaj lia edzino — devas transloĝiĝi kaj pro manko je taŭga spaco en la nova loĝejo ili ne povas preni kun si la stokon de nia Libro-Servo kaj ne plu povos plenumi ĝian eskpedician laboron.

Jen simpla komuniko pri simpla fakto.

Sed kiu de proksime konatiĝis kun nia Libro-Servo kaj konas la amon kaj oferemon de gekamaradoj Koch por tiu ĉi fako de la federacio, kaj scias, kiel zorgeme ili plenumis tiun ĉi laboron, postulantan tiom da tempo, energio kaj pacienco — tiu komprenas kiel grava por ili mem, por la federacio kaj ĝia estraro estas ilia decido: transloĝi kaj rezigni je sia ŝatata laboro.

Depost la fondiĝo de nia Libro-Servo ili gastigis ĝin kun plena konsento de kdino Koch, kiu de tiam per sia fervora kunlaboro plifaciligis la fed. estrarajn taskojn en sia hejmo, Valentijnkade 2. Pri tio oni ne pensu facilanime! Ja baldaŭ ilia loĝejo pli multe similis magazenon ol hejmon, pli multe oficejon ol trankvilan restadejon post taga laboro. Dum kelkaj jaroj ili oferis sian hejman oportunon por la interesoj de la Libro-Servo.

Multan pioniran laboron ili tie faris por kreskigi la komence malmultsignifan entreprenon ĝis ĝia nuna stadio: floranta *libro-servo* kiu ĉiam estas preta senprokraste servi al ĉiuj, eĉ al la plej malpaciencaj kaj la plej postulemaj klientoj.

En ilia loĝejo ĉiam estis bonvenaj nia estrarano Kdo Kroonder, la „kompaniano” en la Libro-Servo, kiu tie faris regule sian parton el la laboroj, kaj ĉiuj helpopretaj gekamaradoj.

Geen Zamenhof herdenking.

Op ons verzoek aan de VARA, om ter gelegenheid van Dr. Zamenhofs geboortedag, op 15 Des. een esp.rede te houden, werd afwijzend beschikt, daar de VARA, op verzoek van luisteraars en Ver.Raad besloten heeft, dergelike herdenkingen tot z.g. spitsjaren en biezondere gevallen te beperken.

Esperanto-kursussen bij de posterijen te Groningen.

Dat het nut van Esperanto steeds meer wordt ingezien, blijkt wel uit het feit, dat deze week op het P.T.T.-kantoor alhier 3 kursussen plaats vinden met ruim 30 deelnemers.

Het initiatief voor de oprichting van deze kursus kwam uit het personeel. De direkteur van het P.T.T.-kantoor heeft aan de voorbereiding in belangrijke mate medegewerkt.

Een lokaliteit werd door de administratie van P.T.T. beschikbaar gesteld. De eerste les werd met zeer veel belangstelling door de direkteur, de heer Van Woerkom, en de referendaris, de heer v. d. Wolde, gevolgd.

Amsterdama SAT rondo,

Envenis por la SAT-propagando en Amsterdamo de sekcio I	f 2.—
Kdo Otsen	- 0.50
„Esperanto venkos”	- 2.50
Sekcio IV	- 1.—

Estas la enspezoj dum la lastaj 3 monatoj. Dankas por la Amsterdama SAT-anaro.

H. Bishoff, urba perantino.

Ne estis facile al ili labori egalpaŝe laŭ la pligrandiĝo de nia federacio kaj precipe la aŭtunaj propagando kaj kursoj postulis preskaŭ superhoman laboron.

Fiere gekamaradoj Koch povas rigardi la kreskon de la Libro-Servo konsciante, ke sian tempon kaj forton ili ne oferis vane. Nia federacio ŝuldas al ili grandan dankon, kaj ne laste

la federacia estraro.

Ŝtatoj, kaj subtenas franc-japanan, franc-argentinian, kaj franc-meksikian bankojn. Schneider-Creusot krome armas Bulgarion kaj Turkion.

Krupp.

Germanio ne havas privatan armilindustrion laŭ la pactraktato de Versailles; Krupp nun nur fabrikas pacproduktojn. Tamen Krupp akiris en 1927 la plejmulton de la akcioj de la Sveda Municifabriko „Bofors” kiu produktas armilaron ĉiuspecan laŭ la patentoj de Krupp. Plue, Krupp ege interesiĝas en la armil- kaj municifabrikoj en Sovetio kaj Nederlando. Sub Germania financa kontrolo estas i.a. en Nederlando la „Siderius”-fabrikoj, kiuj produktas armilojn „Van Heyst” (grenadoj ktp.) kaj la „Minimax” ĥemia Produktejo, kiu fabrikas venengasojn.

La „Bethlehemsteel Works” estas la plej grava armilproduktejo en Usono. La legantoj sendube memoras ke Sro. Shearer, jurnalisto por Usonaj gazetoj, dum la senarmigkonferencoj en 1927 penis per liaj skribaĵoj malsukcesigi tiujn konferencojn. Poste li antaŭ tribunalo konfesis, ke la Bethlehem Steel Works estis paginta lin por tiu filaboro!

Jen mi donis al vi la faktojn pri la plej grandaj privataj armilarfabrikoj kaj venengasproduktejoj en la mondo. Kompreneble ekzistas pli da ili, plimalgrandaj, kiuj troviĝas en preskaŭ ĉiuj landoj. Montriĝas ke la interrilatoj inter la armilarfabrikoj kaj bankoj estas tre intimaj. Neniu dubos pri tio ke la armilindustrio havas senperan kaj potencan influon koncerne la eksterlandan politikon de la div. landoj, kaj ke ĝi estas vera danĝero por la paco. Ĉie registaranoj kaj aliaj ĉefuloj de ŝovinismaj rondoj, estas finance interesiĝintaj en la mortigilproduktejoj.

Por finigi ĉi tiun artikolon mi ankoraŭ aldonas jenon: Krupp antaŭ la mondmilito inventis ian eksplodigilon por grenadoj, kiun ĝi tuj patentigis. Ĉi tiuj eksplodigiloj estis multe pli bonaj ol tiuj, kiujn uzis la angla armeo. Dum la tuta milito la anglaj armilfabrikoj produktis siajn grenadojn provizitaj de la eksplodigiloj laŭ Kruppa patento. Krupp ne protestis, sed kontraŭe aprobis la faron de la Angloj, se nur ĉi lastaj pagu la patentimpostojn! Ĉi impostoj estis 99 Pfenigoj por ĉiu eksplodigilo. La Germanaj soldatoj estis sekve dum la mondmilito mortpafataj per anglaj grenadoj provizitaj per Kruppaj eksplodigiloj! Post la milito Krupp donis al Anglio la kalkulon por la patentimpostoj. Montriĝis ke la Angloj estis forpafantaj 123 milionojn da grenadoj, ili do ankaŭ foruzis tiom da eksplodigiloj. 123.000.000 foje 99 Pfenigojn estas 121.770.000 Markoj. Kaj Krupp ricevis.... ne monon, sed.... hispanajn minejojn!

Komprenu bone; dum la milito mortis proksimume 2 milionoj da germanaj soldatoj, sekve Krupp ricevis po 60 Markoj por ĉiu mortpafita soldato, ĉar la germanaj grenadeksplodigiloj funkciis tiel bone, ke la Angloj preferis ilin por pere de ili mortigi la germanojn. Kaj la Angloj ne uzis ŝtelitan patenton, ho ne, post la milito la kalkulo estis honeste pagita! Aferoj estas aferoj.

Gekamaradoj, ĉu vi nun komprenas por kio centmiloj da laboristoj estas mortpafitaj? Ne por defendi la „Patrujon” (kiun klaskonsciaj laboristoj ne havas) sed por havigi al la kapitalista klaso, (kiu per siaj agoj pruvas mem), ne posedi „Patrujon” profiton, i.a. pere de al ĝi apartenantaj akcioj en la armil- kaj venengasfabrikoj. Por tiu ficelo krome centmiloj da laboristoj estas grave vunditaj. Gelegantoj, legigu ĉi-tiun artikolon al ĉiuj viaj amikoj kaj konatuloj por ke ili sciu, por kio en event. estonta milito ili mortos sur la Kampo de 'l Honoro”.

J. L.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekretariaat en Administratie: Postbus W. 6, Amsterdam (W.), Postgiro Amsterdam Nr. 144698. Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nr. 111278.

MEN LEZE DEZE RUBRIEK STEEDS EN GOED!

Adresveranderingen.

Noteer dit goed.

Wegens verhuizing van de penningmeester, kdo F. Koch, vervalt het adres Valentijnkade 2 te Amsterdam. Vanaf 20 Des. a.s. moet alles geadresseerd worden als volgt:

Alle korrespondentie *voor het sekretariaat en de administratie*, benevens postwissels (bij voorkeur verzoeken we echter te gireren op onze postrekeningen), dient geadresseerd te worden aan het Sekretariaat der Fed. v. Arb. Esperantisten, Postbus W-6, Amsterdam (W.).

Alle bestellingen enz. voor de Libro Servo adresseren aan Libro Servo FLE, Postbus O-50, Amsterdam (O.). De postgironummers blijven dezelfde. Denk er om *geen* straatnamen meer vermelden.

Wij geven een studieboek uit.

De kursus Faulhaber als boek.

Men weet, we gaven een schriftelike kursus uit, als handleiding bij de beoefening der esperanto grammatika en ten dienste van hen, die zich meer wilden bekwamen, dan wel als kursusleider optreden of voor een eksamen studeren.

Gezien de lof, die kdo F. Faulhaber gewerd, en het feit, dat een dergelik leerboek in een behoefte voorziet, besloot het Fed.bestuur tot de uitgave van dit werk over te gaan.

We stellen het tegen zo laag mogelike prijs beschikbaar.

Het wordt een omvangrijk werk van *336 blz.*, groot formaat op romandruk papier (beter nog dan het papier onzer vorige uitgaven), in linnen stempelband.

Voorzien van een uitvoerige inhoudsopgave, mogen we aannemen, dat dit als standaardwerk, èn naar inhoud èn uiterlik, een sieraad zal zijn.

(Zie pag. 148, middelste kolom.)

De prijs zal slechts f 2.50 in de handel bedragen, echter

bij vooruitbetaling betaalt men nu *maar f 1.90!*

(Voor hen die zich op de kursus abonneerden — mits voor hen zelf) — f 1.50.

Geld behoeft men eerst te zenden bij verschijnen, en kan men dan nog desgewenst in twee termijnen betalen.

Laat het dus bestellingen regenen. Dan kunnen wij de oplaag bepalen om het zo gauw mogelik te kunnen doen verschijnen. (Vermoedelik Febr.)

Proefafleveringen gratis verkrijgbaar bij onze Libro Servo.

ADLEL.

Tot 15 Des. kan men nog bij onze Libro Servo intekenen.

Bij intekening moet f 2.— betaald worden. Restbedrag ad f 3.— in gedeelten het volgend jaar. Lees het prospektus in Sennaciulo van Oktober.

500 nieuwe lezers op LE.

Doordat vele afdn gebruik maakten (waarom niet alle?), van het goedkope abonnement ad 20 sent voor het winterhalfjaar, tellen we 500 nieuwe lezers meer!

Plena Vortaro.

We ontvingen hierop ruim 150 vooruitbestellingen.

Afrekenen.

Met het oog op het afsluiten onzer boeken, verzoeken we, zo veel mogelik, af te rekenen.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Vergaderingen van 11 en 26 Okt. en 17 Nov. Overwogen wordt om t.z.t. ons raambiljet als sluitzegel uit te geven. Aangezien er meer en meer behoefte blijkt te bestaan aan een kursus voor B-eksamen werd een kommissie ingesteld, die de mogelikheden zal onderzoeken en een plan uitwerken. Uit een overzicht van kdo Koch van de verkoop van het propaganda-materiaal en de leerboeken blijkt, dat de verkoop zeer goed loopt, maar de betalingen laten wel te wensen over. Kdo Lanti zal worden uitgenodigd in ons a.s. kongres een rede te houden.

Betreffende de zaak Eksamen-komitee deelt kdo Faulhaber mede, dat er door het bestuur van LEEN en dat der Fed. een ontwerp-reglement is uitgewerkt, naar aanleiding van een desbetreffend voorstel van CNEV op grondslag van het reeds bestaande, en aan de verschillende organisaties is toegezonden. Van het IVV kwam een schrijven binnen, waarin het zijn weigering der esp.-tentoonstelling tijdens hun kongres uiteenzette. In verband hiermee werd onze afd. Brussel om nadere inlichtingen verzocht. Afd. Hilversum deelde mede, dat één harer leden de afd. tegenwerkt en vraagt, wat ze met dit door LEEN geroyeerde lid moeten aanvangen. Volgens de mening van het federatie-bestuur kan een dergelik lid niet gehandhaafd worden. Van „Nia Lernolibro" werd goedgevonden een nieuwe oplaag van 1000 eks. uit te geven. Van 4 nieuwe groepen kwam verzoek om aansluiting binnen. Zij worden voorlopig aangenomen n.l. Huizen, Den Haag V, Haarlem II en Alkmaar. De kommissie, die een onderzoek moet instellen naar de vraag of Minke SAT-peranto kan blijven, oordeelde het nodig per brief de handelingen van het federatiebestuur te bekritiseren, welke kritiek onder protest is teruggewezen, ook al, waar deze kommissie daartoe ten enenmale het recht mist. Als gevolg van moeilikheden betreffende het ter inzage leggen van onze brosjure „Wat ieder van Esperanto weten moet" in een lokaliteit van het postkantoor te Rotterdam, heeft het federatiebestuur zich tot de direkteur-generaal gewend met een verzoek in deze te willen beslissen. Enige korrespondentie en andere besprekingen worden nog afgedaan.

Met het oog op de toestand der kas, wordt de uitgave van een sluitzegel voorlopig uitgesteld. Aan het a.s. eksamen te Amsterdam nemen 32 kandidaten deel, waaronder 6 voor het B-diploma. Een voorstel van ons E.K. tot uitbreiding wordt door het federatie-bestuur aangenomen. Aangezien weer in lange tijd geen bericht inkwam, zal de federatie zich opnieuw hierover wenden tot LEEN. De pas opgerichte afd. Haarlem II verzocht om finansieele steun. Haar wordt opgemerkt, dat men niet lichtvaardig een afd. moet oprichten, als er geen finansieele basis aanwezig is, terwijl ze zelfs nog niet aan de voorwaarden tot toelating als afd. der Fed. voldeed.

Enige andere afd.- en distriktszaken werden nog afgehandeld.

Besproken wordt nog de uitgave van een katologus en van de schriftelike kursus van Faulhaber, als boek, wat wegens het late uur, 11.30, wordt uitgesteld tot de volgende vergadering.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.

Sekr.: Assumburgstr. 18, Beverwijk.

Uit de bestuursvergadering van 18-11-'33. De in Noord-Scharwoude gehouden tentoonstelling heeft niet aan de gestelde verwachtingen voldaan. Resultaat is een kursus met **6** deelnemers onder leiding van kdo Frielink. Edam doet het beter, n.l. **29** kursisten, onder leiding van kdo Antenbrink uit Amsterdam. Een verzoek van afd. West Graftdijk om een bijdrage van f 10.— in de gemaakte onkosten wordt toegestaan.

De verzorging van het tentoonstellingsmateriaal heeft de volle aandacht, verschillende nieuwe ideeën zijn reeds uitgewerkt. Voor 3 kisten materiaal kunnen we reeds zorgen. Een groter aantal is echter gewenst en dit kan als ieder wat doet. Tot nu toe mochten we echter, buiten het bestuur, slechts van één kdino iets ontvangen! U weet het bekende adres toch, nietwaar:

Kdo Monnikendam, Rigelstr. 99, Hilversum.

De jaarvergadering wordt gehouden in Alkmaar nà de vergadering van de Federatieraad. Afd. Zaandam zal verzocht worden een voorlopige kaskontrole-kommissie te benoemen. Voorstellen voor de jaarvergadering kunnen ingediend worden tot **uiterlik 5 Januarie.** Daarna ontvangt elke afdeling een oproep met agenda enz. In verband met „La Norda Stelo" zijn twee voorstellen gedaan. Naar aanleiding daarvan zal getracht worden een akkoord te vinden in overleg met de betreffende afdelingen. In verband met het Federatie-kongres te Antwerpen wordt een onderzoek ingesteld naar de mogelikheid om een reis-karavaan te vormen. Verschillende afdelingen zullen nog eens attent gemaakt worden op de persdienst. Ook zullen enkele afdelingen terzake de kontributie-afdracht aangeschreven worden.

Ten overvloede nog eens het bekende adres: Kdo H. Schmidt, Halstraat 22 b, Zaandam.

DISTRIKT ZEELAND.

Sekr.: v. Quakkelaarstraat 6, Vlissingen.

Flink zo, in Goes beginnen 5 kameraden Esperanto te studeren, met gebruik van ons leerboek, evenwel zonder leiding.

Kameraden in Goes, nu vasthouden hoor! Laat nu het Zeeuws devies uw devies zijn: Luctor et emergo: Ik worstel en overwin — (het internationaal analfabetisme).

H. Oosthoek.

DISTRIKT AMSTERDAM.

Sekr. Graaf Florisstraat 13.

ZAMENHOF-HERDENKING.

Het Distrikt Amsterdam organiseert op Zondag 17 Desember a.s. om 20 uur een Zamenhof-herdenkings-avond in gebouw „De Werkende Stand", Kloveniersburgwal 87-91, Amsterdam-centrum.

Medewerking zal verlenen een esperantisten-toneelgroep uit Bussum, dat het anti-

militaristiese toneelstuk, „Per Esperanto al mondpaco" zal opvoeren, hetwelk reeds met groot sukses in enkele afdelingen werd vertoond.
Het bekende sosialistiese muziekgezelschap „Forzando", hetwelk een zeer goede naam in de arbeidersbeweging heeft luistert mede de avond op.
Voorts spreker en deklamatie.
Entreeprijs is 25 sent, belasting en programma inbegrepen.
Voor onze werkloze makkers is deze prijs uiterst laag gesteld n.l. 10 sent.

Kongreso F.L.E. en Antwerpen.
Gekdoj atentu! Por ke, kiel eble plej multe da gekdoj partoprenu la estontan kongreson, ni nun jam atentigas la sekci-estrarojn formi ŝparkasojn inter la klubanoj. La senlaboruloj sin anoncu baldaŭ al la sekci-sekr. por ke ili akiru eblan senpagan noktloĝejon en Antverpeno: poste la sekcio-sekr. anoncu tiujn gekdojn al la distrikto, kiu tiam prizorgas kiel eble ĉion.
La distrikto intencas organizi vojaĝon amasan al la kongreso, ĉu aŭtobuse, ĉu vagonare; kompreneble se estos sufiĉe da partoprenontoj. Tiam la vojaĝprezoj certe multe pli malaltiĝos ol kiam oni vojaĝos unuope. Ankaŭ propagandcele tia vojaĝo pli efikos por nia lab. esp. movado. Do gekdoj jam nun decidu. M. Auerhaan, sekr.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda".

AFD. A'DAM III. „Tagiĝas en l' Oriento".
Sekr. Sumatrastraat 238, Oost.
Estas ĉiam geanoj kiuj ne regule vizitas niajn kunvenojn. Tio estas bedaŭrinda. Kdo Jac. Lem nun pritraktas por ni „La Konsilanto'n" kaj ĉiuj studemaj esperantistoj povas perfektiĝi per liaj lernigaj lecionoj. Por tiuj kiuj volas daŭrigi la studadon pri Esperanto estas bonega okazo. Niaj kursoj bone estas vizitataj kaj ni esperas, ke je la fino nia salono estos tro malgranda por la nombro da novaj geanoj. Ankaŭ nia infankurso bone sukcesas. Ĝi komenciĝis kun 15 infanoj kaj ĝis nun ĉiuj regule venas. Gekdoj kiuj mendis ĉe mi enirbiletojn por la Zamenhofa vespero ĉeestu la sekvontan kunvenon por ke vi ricevu ilin. Ĉu vi ĉiuj regule legas nian klubgazeton? Ĝi estas grandvalora kaj amuza, dank' al la bona redaktado kaj la kunlaborado de multaj gekamaradoj. Legu ĝin, ĉeestu niajn kunvenojn kaj vi fariĝos bona Esperantisto.

AFD. A'DAM V.
Sekr.: De Kempenaerstraat 58^{1}.
Ekskurso.
Dimanĉon, la 10an de Dec. ni faros ekskurson al la Rembrandtdomo. Enirprezo nur 10 cendojn. Kunvenu je angulo de Joden Breestraat kaj Zwanenburgwal, 11.15 matene. Esperantlingva klarigo de la akvoforto-arto de Rembrandt.

Tre lerniga! Venu multnombre!

Ununura invito por pasivaj kaj aktivaj anoj, ĉeesti la jarkunvenon je mardo, la naŭa de Jan. 1934. Kiel kutime la membroj devos elekti estraron.
Ni bezonos seriozajn kandidatojn por kelkaj funkcioj, ĉar ne ĉiu nuna estrarano disponigas sin.
Pasivaj anoj rajtas voĉdoni nur pri aferoj rilate le federacion. Ensendu viajn proponojn antaŭ la 19a de decembro, ĉe la sekretario.
Montru vian intereson. Aldonu mem, en kiu direkto la sekcio estu gvidata!

AFD. A'DAM X. „La Espero".
Sekr. Knollendamstraat 15.
Per tiu ĉi komuniko supre nomita sekcio esprimas sian sinceran dankon pro la belega preskaŭ naturgranda portreto de nia Majstro Dro L. L. Zamenhof, donacita okaze de la starigo de ĝia „Propra Hejmo" de la amsterdamaj sekcioj: Ĉiam Antaŭen, Tagiĝas en la Oriento, Liberiga Stelo, Esperanto Venkos, Grupo Zamenhofa, La Ĝenerala kaj La Centro. La estraro certigas al ĉiuj donacintoj, ke la belega portreto jam pendas sur tre videbla loko en ĝia klubejo.
La estraro.

AFD. A'DAM XI. Sekr. Graaf Florisstr
Nia sekcio ekspoziciis dum semajno en la centra kvartalo de Amsterdam. Ni enskribis pli ol **50** kursanojn. La kurso estas gvidata de kdo Tertaas.
Kdo Polak gvidas ankaŭ ci-jaron kurson por la diamant-laboristoj, por **15** gekdoj kaj kdo Auerhaan gvidas kurson por la OSP de ĉ **50** gekdoj.
Pri niaj konversaciaj kunvenoj dum la lasta monato ni ne povas esti kontentaj, ĉar la ĉeesto malmultiĝis ĝis ĉ 10 gekdoj.
Gekdoj, tion ni certe ne kutimas de vi.
Ĉeestu kiel antaŭe. M. Auerhaan, sekr.

AFD. GENT.
Sekretariaat: Scheeplosserstr. 21, Gent.
De leden die hun bijdrage tot het einde van 1933 nog niet betaald hebben, worden vriendelik verzocht dit zonder uitstel te doen.
Het gezellig samenzijn dat plaats greep op Zondag 29 Oktober bij onze kdinoj De Cock is uiterst goed gelukt. 21 kameraden en gasten waren tegenwoordig. Er werd lekker gesmuld en gesnoept en ieder had gezorgd voor mooie verrassingen.
Beste dank aan allen die aan dit goedlukken medehielpen.
Onze groep heeft zich geabonneerd bij A.D.L.E.L.
Bij meerdere interesse zullen wij een twede abonnement aanvragen. Kameraden ziehier een middel om zich goede en goedkope Esperanto-literatuur aan te schaffen.

AFD. GOUDA.
Sekr.: 4de Kade 121.
Esperanto begint in Gouda vaste voet te krijgen. Dank zij onze propaganda en de tocht naar de Reeuwijksche plassen door het distrikt Zuid-Holland in September j.l. hadden we op onze eerste kursusavond een opkomst buiten verwachting. Het schoollokaal, dat we van de gemeente in gebruik hebben, was te klein om alle deelnemers te bevatten. Ruim **50** kursisten telden we. We verkochten in totaal 65 eks. van Nia Lernolibro! We hebben reden, zo optimisties te zijn om te overwegen, het schoollokaal ook voor de zomer aan te vragen voor de konversatie-avonden.
Ook de naburige dorpen bleven niet onopgemerkt. Waddinxveen en Boskoop hebben een eigen kursus onder leiding van een onzer leden. Totaal telden zij bij het begin pl.m. **30** deelnemers!
We probeerden in September tot een kursus te komen van uitsluitend onderwijzers. We verspreidden, evenals in Amsterdam, „Esperanto op de Scholen", in samenwerking met de afd. van LEEN, maar het resultaat was bedroevend. Een gegadigde — oud kursist — meldde zich. Onafhankelik van onze afdeling vormde zich wel een groepje dat tuis Esperanto ging leren. We zochten kontakt met deze groep en slaagden er in 3 van de 4 deelnemers als leden in te schrijven. Onze propaganda bleef bij de andersdenkende esperantisten ook niet onopgemerkt. Een katoliek blad waarschuwde aan het hoofd der krant zijn lezers, om geen deel te nemen aan onze kursus. Twee weken later voelden zij zich gedwongen zelf een kursus te formeren. 19 deelnemers was het resultaat. Nu zullen we trachten deze winter de Ouderkommissies te bewerken, mogelik dat we volgende winter een kursus onder kinderen kunnen vormen. Een leider wordt reeds opgeleid. P. Maarsen, sekr.

AFD. DEN HAAG I.
Sekr. Fisherstraat 393.
Onze konversatie-avonden lopen op 't ogenblik weer prachtig. Kdo Worst onderwijst siestematies de konversatie, terwijl kdo Wakkee de grammatika onder handen neemt. Ook verschillende andere leden hebben hun medewerking toegezegd. Verder zal kdo Heessels in Januarie zijn kauserie over de geschiedenis der talen voortzetten.
In verband met het bovenstaande hebben wij besloten onze bijeenkomsten om half acht te doen aanvangen, zodat de kasisto vroeger klaar is.
Ieder is dus voortaan om 7.30 aanwezig.
Pipulo.

AFD. ROTTERDAM VIII.
Sekr. Wolphaertsbocht 66 a.
Pri la stato de nia ankoraŭ juna sekcio ni povas esti kontentaj. Post la fino de la du okazigitaj kursoj, kiuj sufiĉe bone estas vizitataj, okazos esperеble favora malekvilibriĝo en nia membronombro.
Nia grupkunveno ne plu okazas ĵaŭdvespere, sed merkredvespere, por komplezi al kelkaj el niaj membroj, kiuj ĵaŭdvespere volas ĉeesti unu el la du kursoj. La loko restis la sama, do Boergoenschestraat 96.
G. Brugman, sekr.

AFD. WIERINGEN.
Sekr. Beltstraat 34, Hyppolitushoef.
Nia estraro decidis lui de la komunuma estraro salonon en la ne plu uzata lernejo. Ni do nun havas propran domon por niaj klubvesperoj kaj kurso. Tiu kdo kiu volas cedi ion por ornami ĝin, sendu tion al kdo H. Schouwvlieger, Beltstrato 48, Hippolytushoef. Al nia kurso partoprenas **21** lernantoj. Kdo H. Schouwvlieger gvidas la kurson.

AFD. ZWOLLE U.Z.L.E.K.
Sekr.: St. Jozefstraat 4.
Op 30 November hielden we onze gewone 3 maandelikse vergadering. Er blijkt, dat lang niet allen aan de oproep gehoor hebben gegeven.
Notulen en ingekomen stukken worden behandeld en het gevolgde bestuursbeleid goedgekeurd.
Op *14 Desember* zal de Zamenhof-herdenking, door U.Z.L.E.K. gehouden worden in Palvu. *We wekken alle lezers uit de omtrek op te komen. Toegang vrij.*
Het programma der Zamenhof-kommissie werd in zijn geheel goedgekeurd.
Vervolgens werd de finansieele basis der klub besproken. Besloten werd het aanwezige geld uit de bliblioteekkas te gebruiken voor een abonnement op A.D.L.E.L. en andere boeken. De sent, die tot nu toe wekeliks per lid werd betaald voor de biblioteek, zal nu voor het klubwerk gebruikt worden.
Het lezen der biblioteekboeken kost in het vervolg 2 sent per week per boek, teneinde nieuwe uitgaven te kunnen kopen.
J. Lievestro, sekretaris.

ZAMENHOFDAG IS BOEKENDAG.

De 15e Desember, Dr. Zamenhofs geboortedag, herdenkt iedere esperantist door het aanschaffen van een Esperantoboek.
Esperantaĵoj worden het goedkoopst geleverd door onze Libro Servo.
Alle winst van onze Libro Servo komt aan de Federatie, dus aan de esperanto-beweging.
Bestellingen boven f 5.— kunnen worden voldaan in maandelikse termijnen van min. f 1.—. Bedragen boven f 10 in 10 termijnen).
(Uitgebreide katalogus verschijnt over een paar weken. Om al deze redenen bestelt een esperantist bij

LIBRO SERVO FLE
Postbus (O) 50, Amsterdam,
Postgiro 111278.

KALENDARO POR 1934.
Okaze de Kristnasko aŭ Novjaro sendu viajn bondezirojn per kalendara poŝtkarto por 1934. Klarlegebla, dukolore presita sur bonkvalita kartono, ĝi estas donaco, kiun la ricevinto volonte uzos tutan jaron. Prezo afrankite 20 ekz.: hgld 0.55; specimene 4 ekz. por unu respondkupono aŭ hgld 0.12½.
Eldonejo H.E.O., Soesterberg, Holando,
Poŝtkonto 88015.